

Je lidstvo vychovatelné?

Březen 2008

Motto: Nesuďte, a nebudete souzeni; nezavrhujte, a nebudete zavrženi; odpouštějte, a bude vám odpuštěno". (Luk.6:37).

Křesťané slaví svátky zvané Velikonoční, a to většinou proto, že Ježíš Kristus při poslední večeři se svými učedníky řekl: "to čiňte na mou památku."

Luk.22:19	Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: "Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku."
Luk.22:20	A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá."

Kolik rozdílných názorů na smysl těchto jeho slov je v křesťanských církvích, a všechny se týkají jen zcela formálních věcí kolem toho. Zda jednou za rok a kdy, zda jednou týdně, atd. A přitom jsou tyto formální okolnosti zcela zbytečné, a tím zbytečnější byly a jsou spory o tom. A kvůli názoru o tom zda přijímat symboly "pod obojí" nebo "pod jednou" se vedla dokonce třicetiletá válka - údajně kvůli Boží pravdě. Jak nesmyslné. Jakoby křesťané nevěděli, co už dávno řekl Bůh svému lidu o jejich formálních svátcích:

Am. 5:21	Nenávidím vaše svátky, zavrhl jsem je, ani vystát nemohu vaše slavnostní shromáždění.
Iz.1:13	Nepřinášejte už šalebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností, i novoluní, dny odpočinku a svolaná shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát.
Iz.1:14	Z duše nenávidím vaše novoluní a slavnosti, jsou mi jen na obtíž, jsem vyčerpán, když je musím snášet.

Křesťané se dnes domnívají, že se jich to netýká. Vždyť přece nikomu nečiní nic zlého. Jenže to Bohu nestačí - nenávidí už jen samy myšlenky na něco takového:

Zach.8:17	Nezamýšlejte nikdo ve svém srdci proti bližnímu nic zlého. Nelibujte si v křivé přísaze. To všechno nenávidím, je výrok Hospodinův.
Iz.61:8	Neboť já Hospodin miluji právo, při zápalné oběti nenávidím vydírání. Jejich výdělek jim předám věrně a uzavřu s nimi smlouvu věčnou.

A křesťané znají i jiná Kristova slova, jako třeba o:

- milosrdenství

Mat.9:13	Jděte a učte se, co to je: "Milosrdenství chci, a ne oběti". Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky."
Mat.12:7	Kdybyste věděli, co znamená "milosrdenství chci, a ne oběť", neodsuzovali byste nevinné.

- bezcenné oběti

(dnes třeba i modlitby a všechna slavnostní shromáždění, "svátosti" a podobně)

Mat.23:19	Slepci, co je větší: oběť, nebo oltář, který tu oběť posvěcuje?
-----------	---

Ježíš Kristus ostře napadá formální oběti a "bohoslužby". Vždyť cožpak lze sloužit Bohu? - srovnej

Sk.17:24	Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli,
Sk.17:25	ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní.

Chtělo by se říci: "Jak je po tak jasných slovech apoštola Pavla ještě možné provozovat v chrámech a jiných shromaždištích nějaké "bohoslužby"? Což kněží neuměli a někteří ještě dodnes neumějí číst? Anebo snad neznají Boží Slovo - Bibli?

Co tedy Ježíš Kristus mínil citovanými slovy?

Oltář byl tehdy ustanoven Božím Zákonem, a sama skutečnost, že bylo obětováno na něm, byla proto v souladu se Zákonem, a tedy Bohu libá a tím posvěcena. Nezáleželo na "tržní ceně" obětovaného zvířete či něčeho jiného. Bůh žádnou oběť od nás nepotřebuje. Nemůžeme si ho "podplatit" sebevětší ani sebecennější "obětí". Nemáme-li lásku k bližnímu, nejsme nic a žádná oběť nám nepomůže:

1.Kor.13:1	Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.
1.Kor.13:2	Kdybych měl dar prorockví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.
1.Kor.13:3	A kdybych rozdal všechno, co mám, ano kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.

Jak jen mohou ještě dnes klamat kněží sami sebe a tím více i "své" věřící tím, že stále mluví o "bohoslužbách"?! "Sloužit Bohu" znamená ve skutečnosti sloužit lidstvu, a na shromážděních či mších je nutné vyučovat a systematicky vychovávat věřící k vlastnostem, které od nás Ježíš Kristus očekává. Církve by měly vést křesťany ke křesťanství a nikoli jen ke své vlastní organizaci. Každá církev by měla zdůrazňovat, že je jen jedním z mnoha křesťanských sborů (resp. církví Zj.3 a 4 kap.).

Jejich úkolem je duchovní vedení, morální výchova a kultivace jejich věřících.

- povýšené křesťanství

Každý křesťan zná kritiku pokrytců, kterou Ježíš Kristus vyřkl slovy:

Luk.6:42	Jak můžeš říci svému bratru: "Bratře, dovol, ať ti vyjmu třísku, kterou máš v oku", a sám ve svém oku trám nevidíš? Pokrytče, nejprve vyjmi trám ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra.
----------	--

Jak je možné, že ještě i dnes takoví "křesťané" existují? Což nevědí, že jejich pokrytectví vyjde najevo? Ježíš Kristus přece řekl:

Mat.10:26	Nebojte se jich tedy; neboť není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno.
Luk.8:17	Nic není skrytého, co jednou nebude zjeveno, a nic utajeného, co by se

	nepoznalo a nevyšlo najevo.
Luk.12:2	Není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno.

a nejen to: **bude souzeno a odsouzeno.**

Ř. 2:16	Nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle mého evangelia, co je v lidech skryto.
1.Kor. 14:25	vyjdou najevo věci skryté v jeho srdci, takže padne na kolena, pokoří se před Bohem a vyzná: "Vskutku je mezi vámi Bůh!"
1.Kor.3:13	dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka.

Je pravda, že mezi křesťany chodí dokonce i podvodníci, kteří sledují zištné důvody, na příklad

ač sami zištní, hledají poctivé partnery pro manželství, pro obchody a podobně. Poctivé a upřímné křesťany vyzýváme k opatrnosti před těmito ničemníky, pro které je však připraven strašný trest:

Ř.2:8	Ty však, kteří prosazují sebe, odpírají pravdě a podléhají nepravosti, očekává hněv a trest.
Ř.2:9	Soužení a úzkost padne na každého, kdo působí zlo, předně na Žida, ale i na Řeka;
2.Tes.1:8	aby v plameni ohně vykonal trest na těch, kteří neznají Boha, a na těch, kteří odpírají poslušnost evangeliu našeho Pána Ježíše.
2.Pe.2:9	Pán však dovede vytrhnout zbožné ze zkoušky, ale nespravedlivé uchovat pro trest v den soudu;

Takoví lidé často předstírají vysoké morální vlastnosti, a to i tím, že kritizují ostatní - podobně to přece udělal i Jidáš:

Jan 12:4	Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který jej měl zradit, řekl:
Jan 12:5	"Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?"
Jan 12:6	To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z toho, co se do ní dávalo.

Takže ne každý křesťan, který horlivě napomíná jiné křesťany a požaduje od nich vysokou morálku, je upřímný a poctivý. Mějme to na paměti.

- neochota promíjet; netolerance

Mat.18:21	Tehdy přistoupil Petr k Ježíšovi a řekl mu: "Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?"
Mat.18:35	Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru."

Schopnost odpouštět je také jedna z podmínek, aby se naše Památná slavnost Bohu líbila.

- chamtivost

Luk.12:13	Někdo ze zástupu ho požádal: "Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví."
-----------	--

- a mnohé další.

Každý křesťan by si tedy měl neustále uvědomovat, že mu žádná formální oslava Ježíše Krista není v Božích očích nic platná, jestliže se nedrží Ježíšových přikázání; ale na druhé straně: už sama skutečnost, že přikázání dodržuje, Ježíše Krista oslavuje. Je však dobré oslavovat Ježíše Krista alespoň jednou za rok společně; je to dobré především kvůli nám, protože se při této příležitosti můžeme společně cítit šťastnými. Ježíš nás přece nazval svými přáteli.

Jan 15:14	Vy jste moji přátelé, činíte li, co vám prikazuji.
Jan 15:15	Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co činí jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce.

Máme-li toto všechno na mysli, zamysleme se dnes nad jiným fenoménem - křesťanským pohledem na dnešní lidstvo - a to v souvislosti s dnešní Památnou Slavností.

Skutečný smysl památných slavností

Po pravdě řečeno, kdybychom si měli připomínat Ježíše Krista jen jednou za rok, bylo by to skutečně velmi málo. To abychom na něj celý zbývajících rok nepamatovali? To je evidentní nesmysl.

Na druhé straně uzavírat jednu a tutéž smlouvu každým rokem, či dokonce ještě častěji, je přece také nesmysl - důležité je si ji jen připomínat. Ale máme-li si něco připomínat, tak nikoli jen její samotnou existenci, ale přece její náplň - naše závazky z ní vyplývající 1 - a ne jen pouhou vděčnost za naději.

Navíc spojovat oslavu s nějakým datem nebo dokonce hodinou, či ještě postavením Slunce nebo Měsíce coby souputníka naší planety je ve skutečnosti spíše záležitost povýtce astrologická, 1 jakkoli jsme důležitosti toho, byvše vedeni našimi minulými autoritami, také dříve věřili. Ježíše Krista přitom ani nenapadlo před svou poslední večeří s apoštoly vyhlížet po postavení nebeských těles. Čekal jen na tmu, aby měli klid a unikli prozrazení od nepovolaných.

Podívejme se tedy, čemu upřímní křesťané věří, a na opravdový význam:

1) Křesťané si při Památné Slavnosti v naprosté většině připomínají pouze výkupní oběť Ježíše Krista. Při minulé PS jsme si ozřejmili, že výkupné jako takové se ale týkalo především izraelitů (a těch, kteří se k nim v uctívání pravého Boha přidali), kteří byli odsouzeni Mojžíšským zákonem k úplnému vyhlazení. Význam Ježíše Krista je však mnohem větší, a na to by se nemělo při Památných Slavnostech zapomínat.

2) Víme přece, že Ježíš Kristus prokázal, že lidstvo bylo stvořené dostatečně dobře, což dává naději na jeho napravitelnost. Proto má smysl ho vychovávat, a ukážeme si, že tato výchova je přes všechny pochybnosti úspěšná.

1 Každá smlouva přece obsahuje oboustranné závazky.

2 Tento pověřivý astrologický pohled je dokonce součástí některých náboženství.

3) Vzpomínat na Ježíše Krista znamená také - a to dokonce především - vzpomínat na jeho odkaz, neboť chceme přece být jeho učedníky, případně i nástupci. 1 a i o tom bude tato přednáška.

V úvodu jsme si připomněli, že má-li mít naše účast na Památné Slavnosti nějaký skutečný význam, musíme myslet na odkaz Ježíše Krista a na jeho přikázání. Poukažme si dnes na jedno z nich, sice často připomínané, leč nezřídka nedostatečně pochopené:

Mat. 5:44	Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují,
Luk. 6:27	Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře činite těm, kteří vás nenávidí.
Luk.6:35	Ale milujte své nepřátele; činite dobře, půjčujte a nic neočekávejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým.

Křesťané se tohoto přikázání nijak moc nedrží, protože odměna je nepříliš přitažlivá. Vždyť se jim musí alespoň v podvědomí honit hlavou otázka:

"co z toho budu mít, když budu synem Nejvyššího? Ježíš Kristus jím byl, a musel žít v chudobě jako bezdomovec, celý život dřít ve prospěch ostatních, a ještě za ně položit život. Kdo by o takovou "hojnou odměnu" stál?"

Řekněme si rovnou, že není-li křesťan duchovně motivován stejně jako Ježíš Kristus, tj. netouží-li spolupracovat s Otcem na záchraně lidstva, ve skutečnosti nestojí o práci na budování Božího Království, ať už sám sobě namlouvá cokoli, a jeho účast na Památných Slavnostech a dokonce ani jeho modlitby mu neprospějí.

A výmluvu si lze najít velmi snadno - vždyť přece Bůh zanedlouho přijde na záchranu jen malého počtu těch, kteří jsou ve svých vlastních očích dostatečně dobří, aby si jeho lásku zasloužili, a drtivá většina lidstva bude stejně zničena. Tak co? A nedomnívejme se, že to je názor jen malých skupinek lidí. Vždyť přece i sám Ježíš Kristus (zdánlivě) pochyboval:

Luk.18:8	Ujišťuji vás, že se jich brzo zastane. Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?"
----------	--

A víme přece, že dnešní Velikonoční svátky a Památné slavnosti u některých církví povstaly tak, že římský císař chtěl od křesťanů, aby ve svém náboženství nahradili tehdejší římský svátek jarní rovnodennosti, takže za jejich vznik ve skutečnosti vlastně "vděčíme" římským politickým cílům.

Toto vše mělo a má na křesťany zhoubný negativní vliv, jaký?

Většinový křesťanský názor

V dnešní době většina slušných a poctivých lidí a tedy i křesťanů propadá pocitu, že lidstvo už je skrz naskrz zkažené, a že těch dobrých je už jen mizivý a zanedbatelný podíl. To je velmi vážná věc, protože toto tvrdí i satan. 1 A co víc - i mnoho křesťanů se domnívá, že Bůh přijde tuto planetu a lidstvo na ni zničit a oni odejdou někam do blíže nespecifikovaného „nebe“, případně přežijí na této zemi jen členové jejich církve. To je velmi vážné obvinění

3 Víme však také, že výchova těch vychovatelných je a musí být krušná (Žid.12:3-15).

4 Srovnej spor se satanem v knize Job a Zj.12:10.

stvořeného a dále se vyvinuvšího se lidstva. Zdánlivě to však potvrzují i slova apoštola Pavla, který přece napsal:

2.Tim.3:1	Věť, že v posledních dnech nastanou zlé časy.
2.Tim.3:2	Lidé budou sobečtí, chamtiví, chvástaví, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní,

Poslední věta je běžně nešťastně překládána - sugeruje totiž význam "*všichni lidé*". Kraličtí přeložili přesněji:

2.Tim.3:2	Neboť nastanou lidé sami sebe milující, peníze milující, chlubní, pyšní, zlodejci, rodičů neposlušní, nevděční, bezbožní, [KP]
-----------	--

a 5. verš jasně dokazuje, že apoštol neměl na mysli všechny lidi.

2.Tim.3:3	bez lásky, nesmiřitelní, pomlouvační, nevázaní, hrubí, lhostejní k dobrému,
2.Tim.3:4	zrádní, bezhlaví, nadutí, budou mít raději rozkoš než Boha,
2.Tim.3:5	budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat. Takových lidí se straň.
2.Tim.3:6	Patří k nim ti, kdo vnikají do rodin, aby nalákali lehkověrné ženy plné hříchů, ovládané rozličnými touhami,
2.Tim.3:7	které by se pořád chtěly učit, a nikdy nemohou přijít k poznání pravdy.
2.Tim.3:8	Jako Jannés a Jambrés odporovali Mojžíšovi, tak i ti falešní učitelé odporují pravdě. Jsou to lidé se zvrácenou myslí, kteří ve víře selhali.

Prozkoumejme dále z uvedeného textu, nakolik je takový pesimismus opodstatněný.

a) Už sám začátek "*nastanou zlé časy*" hovoří o objektivních okolnostech, a mnoho lidí takovým okolnostem nedokáže čelit a často pro nedostatek osobní odvahy ustupují, a nikoli ze zlé vůle se přizpůsobují. Domnívají se, že se musí přizpůsobit podle známého přísloví "*Kdo chce s vlky býti, musí s nimi výti*".

b) Jiní lidé "*budou mít raději rozkoš než Boha*". Text ale nepraví, že nebudou mít rádi Boha, jen ho budou mít rádi méně než rozkoš. I to je obvykle následek silného tlaku okolí.

c) Lidé se budou snažit "*tvářit jako zbožní*". Z jakého důvodu se zlý člověk tváří jako zbožný? Přece aby oklamal ty skutečně zbožné. Podvodníky jako je on sám samozřejmě neoklame. Takže opravdově zbožní lidé v čase konce existovat budou, a příliš málo jich zase nebude, protože jinak by se to těm podvodným nevyplácelo (viz výše).

Je tedy zřejmé, že při přísnější analýze apoštolových slov nelze vyvozovat tak pesimistické závěry. (Ostatně bychom se tím stavěli na satanovu stranu a proti snaze DJK).

Ježíš Kristus přece řekl:

Jan 3:17	Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen.
----------	--

a těžko se můžeme domnívat, že Bůh Otec byl tak naivní, že by připustil vítězství satana. Chce tedy lidstvo spasit, ale nikoli jen láskou a milosrdenstvím. Stejně jako řádný otec vychovává svého syna prutem kázně, totéž bude platit i pro lidstvo.

Pro naše zkoumání musíme zavést nový pojem - "vychovatelnost", který sice Bible neužívá, ale který vystihuje smysl Božího působení na lidstvo. Co jím míníme?

Vychovatelnost

Vychovatelností rozumíme splnitelnost cíle Boží výchovy u konkrétního člověka či konkrétní společnosti, tj. dosažení největšího možného individuálního nebo i společenského pokroku směrem k lidské dokonalosti, v Bibli zvané také spravedlností; konečného to cíle Božího působení na lidstvo v etapě sedmého stvořitelského dne. DJK samozřejmě ví, že jedinec dnes ještě nemůže (a ani nikdy v minulosti nemohl) ve svém krátkém životě této dokonalosti dosáhnout, a proto žádá pouze poslušnost, které dosáhnout lze, i když ne bez tvrdé výchovy. Platilo to i pro samého Ježíše Krista, jak to dosvědčil apoštol Pavel:

Žid.5:8	Ačkoli to byl Boží Syn, naučil se poslušnosti z utrpení, jímž prošel,
---------	---

Apoštol Pavel také potvrdil slova krále Davida (Ž.143:2):

Řím.3:10	jak je psáno: „Nikdo není spravedlivý, není ani jeden,
----------	--

a potvrdil to proto, že se to týkalo si samotného Ježíše Krista. 1 Většina křesťanských teologů a překladatelů Bible však pokládá Ježíše Krista za člena tzv. svaté Trojice, a proto nemůže připustit jeho nedokonalost. Například ekumenický překlad i PNS překládají například list Židům 2:10 tak, že Ježíš byl učiněn dokonalým. Kraličtí však správně přeložili, že byl posvěcen, neboli duchovně očištěn:

Žid.2:10	[EP]	Bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy.
	[PNS]	Bylo totiž vhodné, aby ten, kvůli němuž je všechno a skrze něhož je všechno, když přivádí mnoho synů ke slávě, učinil Hlavního zprostředkovatele jejich záchrany dokonalým skrze utrpení
	[KP]	Slušeloť zajisté na toho, pro kteréhož jest všechno, a skrze kteréhož jest všechno, aby mnohé syny k slávě přiveda, vůdce spasení jejich skrze utrpení posvětil.

tak jako jsou jeho učedníci posvěceni skrze Ducha a víru:

2.Tes.2:13	Stále musíme děkovat Bohu za vás, bratří milovaní od Pána, že vás Bůh jako první vyvolil ke spase a posvětil Duchem a vírou v pravdu,
------------	---

Vychovatelnost a její průběh v dějinách lidstva

Vychovatelnost není napravitelnost k počátečnímu stavu; výchování máme být v průběhu času k "dokonalosti" ("spravedlnosti") neboli do stavu, který je našim Stvořitelem plánován.

Mat.5:48	Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.
----------	---

Zkusme si udělat hrubou představu, jak se tento Boží plán v průběhu dějin lidstva dařil. K tomu si ještě ujasněme, jaké výchovné metody Bůh používá.

Způsob výchovy

5 blíže viz studii s názvem *Osobnost Ježíše Krista*.

Mnoho křesťanů však žije v klamné představě, že Boží výchova musí být vždy jemná, něžná, laskavá a tak podobně, 6

a že na koho taková výchova nepůsobí, je nepřevychovatelný, a má být a také bude uvržen do pekla (Geheny).

Tak to ovšem není - Boží jemnost se týká jen lidí, kteří upřímně hledají Boha a chovají se podle toho. 1 Ve snaze zachránit lidstvo však Bůh sahá u svévolníků i k velmi tvrdým prostředkům, viz na příklad kniha *Pláč Jeremjášův*, a stejně přísně zasáhl i proti andělům (2. Petra 2:4) a vždyť i při výchově vlastních dětí mají být otcové velmi přísní:

Př.13:24	Kdo šetří hůl, nenávidí svého syna, kdežto kdo jej miluje, trestá ho včas.
----------	--

a apoštol Pavel se na to také odvolává v listě Židům 12.kapitole a speciálně:

Žid.12:6	Koho Pán miluje, toho přísně vychovává, a trestá každého, koho přijímá za syna.`
----------	--

Mějme na paměti, že neposlušný syn se chová svévolně a je tedy vlastně také svévolníkem.

Ukažme si několik příkladů přísné Boží výchovy. 1

- Mojžíš byl dokonce ohrožen na životě, když nebyl schopen přimět svou ženu k obřízce svého syna:

2.M.4:24	když se na cestě chystali nocovat, střetl se s ním Hospodin a chtěl ho usmrtit.
----------	---

- Obecně je známé pokárání Jonáše, který byl zhltnut nějakou rybou a málem zahynul v jejích útrobách.

- Právě tak je známé přísné ale úspěšné varování města Ninive.

- Bůh používá i zastrahovací tresty - na příklad zničení Sodomy a Gomory.

Nyní se podívejme na to, jak se Boží výchovné dílo dařilo v minulosti, i co je o tom prorokováno.

Co víme z Bible?

Nadále tedy budeme hovořit o vychovatelnosti jednotlivců a potažmo pak lidstva jakožto celku, kterýžto cíl DJK sleduje, a o který usiluje.

Jak se mu tento jeho záměr daří? Pokusme se to zjistit krátkou rekapitulací vývoje lidstva tak usilovně ovlivňovaného působením DJK:

Od Svatého Písma můžeme očekávat, že nám bude alespoň v základech demonstrovat úspěšnost tohoto gigantického výchovného procesu řízeného Duchovním Ježíšem Kristem (DJK). V dnešní době je už zvykem demonstrovat každý proces pomocí tabulek a grafů. Abychom měli alespoň hrubou grafickou představu o tom, jak se daří, prozkoumejme řádové informace, které lze v Bibli nebo jiných pramenech nalézt (přesnější čísla nemůžeme očekávat, ale pro ilustraci celého procesu nám to postačí:

6 odvolávají se na slova v Oz.11:4; Luk.1:78 a 15:20; ve 2. Kor.1:3 a 7:15; v Ef.5:29 Fil.1:8 a 2:1 a tak podobně.

7 Víra bez skutků je mrtvá. (Jak.2:17,26).

8 podrobně ji probírá kniha „*Bůh působí na stvořené lidstvo*“.

Na konci šestého stvořitelského dne.

Podle satana bylo lidstvo špatně stvořeno a mělo by být zničeno - to mělo být provedeno dokonce už brzy po stvoření - potopou. A představme si, že z celého lidstva byl tehdy shledán vychovatelným pouze jeden jediný člověk - Noe.

Poznámka: Myslí si někdo, že dnes je to ještě horší? To by si jistě nikdo tvrdit netroufl.

Od stvoření lidí do konce potopy bylo dle knihy (CPI od NSSJ) $4026 - 2369 = 1657$ let. Odhadovaný počet lidstva byl v té době podle odborníků 1 řádově asi stamilióny, tedy 100 000 000. Procento schválených (vychovatelných) bylo tedy velmi hrubým odhadem jen 0,000000000 1%.

Poznámka: Zde nám ani zdaleka nejde o přesnost, ale o míru kvality, o představu o gigantickém rozměru úkolu, před kterým DJK stál. Uvědomme si, jak moc musel věřit, že je proveditelný, jak moc musel stvořené lidi milovat. Srovnej slova apoštola Pavla

Řím.8:39	ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.
----------	---

I my lidé máme k výsledkům své namáhavé práce silný citový vztah. Jen tak mimochodem: Kdyby byli lidé stvoření bezpracně - tak říkajíc mávnutím kouzelného proutku - nemohl by k nám náš Stvořitel takový vztah mít.

Ale pokračujme: V té době však vše svědčilo o tom, že satan měl pravdu a lidstvo je společnost nevychovatelných a nenapravitelných individuí (srovnej 1.M.6:5). Podívejme se proto na další vývoj:

V době Abraháma

Noé měl více než 130 zaznamenaných (převážně mužských) potomků plus jejich národy. Odhadněme, že v době Abraháma, který byl v desáté generaci po Noémovi, byl průměrný počet dospělých dětí v každé generaci pět, v tom případě by narostl počet lidí za oněch deset generací cca 5^{10} krát což je 9765625 a šlo tedy o řádově desítky miliónů lidí, a z nich byl schválen jen Abrahám.

Velmi hrubě tedy můžeme odhadnout, že v té době už připadl jeden vychovatelný na řádově desítky milionů (10000000) lidí. V této době bylo tedy procento schválených přibližně 0,0000001%, ale to už byl výrazně lepší podíl než za Noéma. A zlepšení pokračovalo i nadále.

V době krále Šalomouna

Král Šalomoun si sice také stěžoval na lidskou nespravedlnost:

Kaz.7:29	Hleď, jenom na to jsem přišel, že Bůh sice učinil člověka přímého, ten však vyhledává samé smyšlenky.
----------	---

Tím dal tento král jasně najevo, že věděl o tom, že na lidstvo působí ještě ten druhý - ďábel - a bohužel i on měl určitý úspěch. Král Šalomoun se ale snažil také najít podíl vychovatelných vzhledem k nevychovatelným, a našel toto:

9 Převzato ze studie s názvem „Současná demografická situace světa a možné perspektivy“.

Kaz.7:28a	... Mezi tisíci jsem našel jednoho člověka, ...
[KP]	... Muže jednoho z tisíce našel sem ...
[PNS]	... Jednoho muže z tisíce jsem našel ...

Považme: Šalomoun našel jen 0,1 % dobrých (zjevně vychovatelných) mužů - ale to už je dokonce stotisíckrát lepší poměr než za Abraháma. - tedy jeden na asi 1 000. Nevíme, zda tím mínil jen izraelity, ale spíše tím mínil lidstvo obecně, protože kdyby to bylo v okolních národech jinak, stálo by to za záznam. Kdyby ten poměr byl v okolních národech příznivější, určitě by to bylo pro izraelského krále velmi alarmující zjištění a musel by vynaložit veškeré úsilí, aby takový stav zlepšil. A kdyby naopak v tom byl Izrael výrazně lepší, neměl by Šalomoun důvod k onomu povzdechu. Šalomoun si asi neuvědomoval, že jeho povzdech byl ve skutečnosti důkazem pokroku.

Pro představu: v Praze je asi 1200000 obyvatel a 0,1% z toho by bylo asi na 1 200 vychovatelných lidí a to už není zanedbatelný počet.

Poznámka mimo kontext: Šalomoun zpočátku mezi nimi žádnou dobrou ženu nenašel:

Kaz.7:28b	ale ženu jsem mezi těmi všemi nenalezl.
-----------	---

Potom se mu to ale podařilo, a samým nadšením nad tímto nálezem o ni napsal celou biblickou knihu *Píseň*. A když uvážíme, že měl tisíc žen a souložnic, opět to i u žen vychází na poměr přibližně jedna k tisíci. 1

V době Ježíše Krista

Podívejme se na stav v době Ježíše Krista. Je sice pravda, že bylo období, kdy za jeho učením i za ním šlo mnoho lidí (na příklad Mar.5:24; 10:1; 11:9; Luk.9:11), ale ke konci ho téměř všichni opustili:

Jan 6:66	Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili.
----------	--

A důvod? Stačilo, aby Ježíš Kristus řekl nebo udělal něco, co je uráželo anebo to nebyli schopni snést

Jan 8:43	Proč mou řeč nechápete? Proto, že nemůžete snést mé slovo.
Jan 3:12	Jestliže nevěříte, když jsem k vám mluvil o pozemských věcech, jak uvěříte, budu-li mluvit o nebeských?

Jejich poznání Boha i víra byly zcela nepostačující.

Situace se však po jeho vzkříšení obrátila, a vlivem kázání jeho učedníků začal počet stoupenců rychle růst. Největší přibyl asi o letnicích

Sk.2:41	Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí.
---------	---

10 Není rozdíl mezi muži a ženami.

a počet dále stoupal:

Sk.4:4	Ale mnozí z těch, kteří slyšeli Boží slovo, uvěřili, takže jich bylo již na pět tisíc.
--------	--

Počet křesťanů narůstal stále rychleji; je však třeba si uvědomit, že to bylo i vlivem mimořádných skutků (uzdravování nemocných apoštolů). To by působilo nepochybně i dnes. Z toho vyplývá, že víra většiny lidí je příliš závislá na očividných zázracích, leč taková víra nemá tak hluboké kořeny jak je třeba. Skutečná víra musí být založena na pravdivém poznání jak řekl Ježíš:

Jan 8:32	Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými."
----------	--

Příklad učedníka Tomáše

Jan 20:25	Ostatní učedníci mu řekli: "Viděli jsme Pána." Odpověděl jim: "Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebecích a dokud nevloží do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím."
Jan 20:26	Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: "Pokoj vám."
Jan 20:27	Potom řekl Tomášovi: "Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!"
Jan 20:28	Tomáš mu odpověděl: "Můj Pán a můj Bůh."
Jan 20:29	Ježíš mu řekl: "Uvěřil jsi, protože jsi mě viděl? Šťastní jsou ti, kteří nevidí, a přece věří." [PNS]

Ježíšova slova jsou všeobecně vykládána tak, že Tomáše pokáral. Opak je však pravdou. Tomáš uvěřil na základě důkazu, zatímco kteří uvěřili bez něj, měli jen štěstí, neboli nezasloužený úspěch. Podotkněme jen, že důkaz může být podán i logickou rozumovou úvahou.

Ježíš Kristus sice dokázal oslovovat i několik tisíc posluchačů (např. Mat.14:21), ale z těch tam bylo mnoho jen proto, že dostali zadarmo najíst (Jan 6:26). Proto jsme poměr odhadli na jednoho vychovatelného ke stu nebo i více, za předpokladu, že ten, který Ježíše poslouchal, byl vychovatelný. Apoštolové a učedníci však nebyli tak charismatičtí jako Ježíš a jejich kázání jistě nemělo takový úspěch.

Zničení Jeruzaléma v roce 70.

Když přišel čas trestu a zničení Jeruzaléma, odešli z města jen ti, kteří Ježíši Kristu uvěřili, a byla jich jen malá menšina. Těžko to bylo větší procento než za krále Šalomouna. V Jeruzalémě bylo před jeho zničením asi 1197000 11 ale to bylo zřejmě i s těmi, kteří přišli na svátky (srovnej Mat.24:20 KP). Z toho bylo asi 1100000 lidí zabito a 97000 bylo oněch "vyvolených", kvůli kterým byly ony dny zkráceny aby přežili (Mat.24:22) - ti byli tedy shledáni napravitelnými nebo vychovatelnými. Poměr tedy byl 97 vychovatelných ku 1100, což je 0,088 neboli 8,8% (samozřejmě mimo křesťanů, kteří z Jeruzaléma včas na radu Ježíše

Krista utekli a kteří byli prohlášeni za vychovatelné). Splnil se tak předpoklad proroctví skrze Izajáše:

Iz.6:13	Zůstane-li v ní jen desetina, i ta bude zajata a přijde vniveč jako posvátný strom, jako dub, po jehož skácení zbude jen pahýl. Tento pahýl bude símě svatě.
---------	--

Celkově tedy můžeme odhadem říci, že vychovatelných bylo v té době nejméně 10%. A přesto platily i nadále příkazy Ježíše Krista: Příkaz k získávání učedníků - členů Duchovního Izraele

Mat.28:19	Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého
-----------	--

a příkaz k oznamování dobré zprávy - pro Duchovní Egypt:

Mar.16:15	A řekl jim: "Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření.
-----------	---

Ježíš Kristus zjevně počítal s tím, že počet vychovatelných (schopných přijmout jeho učení i poselství) bude přinejmenším stejný jako za Šalomouna nebo dokonce větší než jen jeden ku tisíci. Nedokážeme odhadnout, jak se tento poměr v jeho době změnil, ale byl jistě už lepší. Skutečností je, že křesťanství během čtyř století ovládlo Římskou říši, tento poměr tedy musel rychle vzrůstat.

V dnešní době

Odhaduje se, že ke křesťanství se na celém světě hlásí asi miliarda lidí. To samozřejmě neznamená, že úplně všichni mohou být prohlášeni za vychovatelné, ale vzhledem k tomu, že dnes je nikdo nenutí se k němu hlásit, už to přece jen něco váží. Právě tak to neznamená, že každý nekřesťan musí být nutně považován za nevychovatelného - všichni jistě máme osobní zkušenost s dobrými lidmi, kteří přesto nejsou křesťany. Jestliže na světě je asi šest miliard lidí, znamená to, že v dnešní době připadá jistě nejméně jeden alespoň relativně vychovatelný člověk na řádově desítky ostatních.

Zdá se tento odhad příliš optimistický? Prozkoumejme proto napřed význam slovního spojení *Velké soužení*.

Velké soužení

Je třeba říci, že i hlavní význam velkého soužení, které s takovými obavami očekáváme a které dopadne na svévolníky, je především výchovný, protože Bůh nemá v oblibě týrání lidstva a tím méně svého lidu. Proto kniha Zjevení uvádí, že z něho vyjde ohromné množství živých napravených a proto zachráněných lidí:

Zj.7:9	Potom jsem viděl, hle, tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v rukou.
Zj.7:14	Řekl jsem: "Pane můj, ty to víš!" A on mi řekl: "To jsou ti, kteří přišli z velikého soužení a vyprali svá roucha a vybílili je v krvi Beránkově.

Jsou tři hlavní příčiny proč musí "velké soužení" přijít:

1) Jeho dominantní příčinou budou následky nezodpovědného chování svévolného lidstva podle slov apoštola Pavla:

Gal.6:7	Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí.
---------	---

a také podle proroctví ze Zjevení Jana:

Zj.11:18 [PNS]	Ale národy se rozzlobily a přišla tvá vlastní zloba a ustanovený čas, aby byli souzeni mrtví a aby byla dána odměna tvým otrokům, prorokům, a svatým a těm, kteří se bojí tvého jména, malým i velkým, a aby byli zničeni ti, kteří ničí zemi."
-------------------	---

- 2) Většina křesťanů se domnívá, že Bůh přijde trestat lidstvo kvůli nespravedlivým poměrům na Zemi a kvůli tomu, že oni trpí a jsou chudí či v jiné tísní. To je omyl, protože za nespravedlivé poměry na Zemi je vinné křesťanstvo. Planeta Země byla svěřena lidstvu ke správě, a to je hlavní jeho úkol.

Poznámka: Ježíš Kristus dal svým následovníkům úkol nastolit na celém světě Boží Království a tím i spravovat tuto planetu. 12 Křesťané přece nemohou všechny úkoly z toho vyplývající přenechávat jen církevním a jiným hodnostářům. To je sice pohodlné, leč (jak ukazují historické zkušenosti) neúčinné.

Bůh zasáhne právě jen v okamžiku, kdy bude právě tento úkol ohrožen. Bůh Otec je nejvyšší autoritou vesmíru, a v žádném případě není našim sluhou, jak se asi byt' neuvědoměle domnívají ti, kteří ho tak často volají kvůli každým víceméně drobným problémům, které jsou schopni a proto povinni si řešit sami. 1

Pamatujme: Bůh Otec nebude vyhovovat naši lenosti - naopak ji bude trestat. 13

- 3) Zvláště tvrdě pak budou potrestáni ti, kteří se k Bohu hlásí a přitom se dopouštějí modloslužby. Největší a nejrozšířenější modloslužbou je dnes uctívání bohatství:

Kol.3:5	Proto umrtvujte své pozemské sklony: smilstvo, necudnost, vášně, zlou touhu a hrabivost, která je modloslužbou.
---------	---

Běda těm, kteří se hlásí svým duchem nebo dokonce veřejně k Bohu, a svým mocným vlivem svádějí lidstvo k takové modloslužbě, 1 ať už si to jakkoli omlouvají (například tím, že tím dosáhnou sjednocení kultury lidstva 1 a zabrání tak válkám nebo podobně). A všichni víme, jak je taková modloslužba dnes na celém světě propagovaná a to dokonce i hromadnými sdělovacími prostředky, a proto velmi rozšířená.

Poznámka: Na neštěstí už sám fakt, že někdo dosáhne alespoň relativního blahobytu, většinou

12 Blíže viz studii s názvem „Záchrana křesťanů milosrdenstvím“, část „Odpovědnost za stav světa“.

13 Nezřídka se jedná o (trestné) následky vlastní nezodpovědnosti nebo aspoň neopatrnosti.

14 Jak farizejské chování projevují ti, kteří se nazývají Božími služebníky a přitom ho volají kvůli kdejaké malichernosti, a ještě se vystavují svému okolí se svou domnělou zbožností.

15 Pozor! Zdaleka nejde jen o křesťany.

16 Sami dokonce eufemisticky hovoří o „pokleslé kultuře“.

vede k této modloslužbě. Vzpomeňme na úpadek izraelitů, když se dostali do zaslíbené země. Přesně, jak to Bůh předpověděl:

5.M.31:20	Já ho totiž uvedu do té země, oplývající mlékem a medem, kterou jsem přísězně slíbil jeho otcům, ale on bude jíst, nasytí se a ztuční a obrátí se k jiným bohům. Jim budou sloužit, mne zneváží a mou smlouvu zruší.
5.M.32:15	Ješurún ztučněl a zbujněl, ztučněl jsí, obrostl tukem a ztloustl. Bohem, který ho učinil, opovrhl, potupil Skálu své spásy.

Závěrem proto můžeme říci, že velké soužení je Božím výchovným trestem a zpočátku se bude týkat především těch, kteří se k němu sice hlásí, ale jednají v rozporu s tím (1. Petra 4:17).

První typ velkého soužení - následky lidské nezodpovědnosti - už nějaký čas probíhá.

Lidstvo a dokonce hlavně křesťanstvo vyvolalo obě dvě světové války a muselo nést těžké ba až kruté následky a k hanbě velkých církví se jen některé malé církve odmítly tohoto šílenství účastnit. Poškozování životního prostředí také má už dnes viditelné a stále horší následky a každý, kdo se o to jen trochu zajímá, o nich ví.

Druhý a třetí typ velkého soužení - vědomé ničení Země a modloslužbu - přijde potrestat Bůh.

Naše planeta je lidskou činností stále více ohrožena, Aby si to lidstvo uvědomilo, Bůh tyto následky urychluje 17 a každý, kdo se o tyto otázky zajímá, o tom ví. Energie atmosféry vzrůstá a následkem toho jsou všechny extrémní jevy počasí posledních let. Bůh varuje a čeká, co lidstvo učiní.

Informace ze Zjevení

DJK samozřejmě věděl, do jaké morální situace se lidstvo dostane, a počítá s tím, že bude muset v zájmu lidstva samého zasáhnout velmi tvrdě. Ví, že ve všech křesťanských církvích se najde alespoň jeden člověk, který uslyší jeho hlas - označuje je jako anděly církví (Zj.1:20). A ví, že až jim dá příkaz, že mají oznámit příchod jeho dne a svolávání věřících prostřednictvím polnic,

Zj.8:2	Potom jsem viděl, jak sedmi andělům, stojícím před Bohem, bylo dáno sedm polnic.
Zj.8:6	A sedm andělů s polnicemi se připravilo, aby začali troubit.

oni to učiní; sice ne současně, ale postupně. A protože jejich výzvu ani zdaleka neuposlechnou všichni jejich členové, 1 (někteří neuposlechnou a jiným v tom bude bráněno). V reakci na každé zatroubení se vyvolení členové církví ozvou a shromáždí:

Jan 10:27	Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou
--------------	--

17 Např. tepelné vyzařování slunce se zvýšilo - tento fakt bohužel někteří lidé využívají k tomu, aby snahy o nápravu bagatelizovali. (srovnej Ag.2:6)

18 některé světské moci se budou snažit křesťanům bránit.

Ti, kteří budou vzpurní a svévolní, budou vždy muset čelit tvrdému trestu (podobně jako v Egyptě): 1 platí však Boží slib, že Bůh oznámí vše svým služebníkům prorokům:

Amos 3:7	Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům.
----------	---

Kniha Zjevení píše i o tomto trestu:

Zj.9:13	Zatroubil šestý anděl. Uslyšel jsem jakýsi hlas od čtyř rohů zlatého oltáře, který je před Bohem.
Zj.9:14	Ten hlas nařídil šestému andělu, držícímu polnici: "Rozvaž ty čtyři anděly, spoutané při veliké řece Eufratu!"
Zj.9:15	Tu byli rozvázáni ti čtyři andělé, připravení na hodinu, den, měsíc a rok, kdy mají pobít třetinu lidí.
Zj.9:16	A jejich jízdních oddílů bylo dvě stě miliónů slyšel jsem jejich počet.
Zj.9:17	A ve vidění jsem spatřil koně a na nich jezdce: pancíře měli ohnivé, rudě zářící a žhnoucí sírou; hlavy koňů byly jako hlavy lvů a z jejich tlam šel oheň, dým a síra.
Zj.9:18	Touto trojí pohromou ohněm, dýmem a sírou ze svých tlam usmrtili třetinu lidí.

Odsouzena tedy bude už jen pouze třetina lidstva, což znamená, že nyní už bude vychovatelných v poměru dva ku jednomu tedy cca 66%. Znamená to, že Boží výchovné tresty budou mít další úspěch.

Účel velkého soužení

V této souvislosti si připomeňme, že velké soužení slouží dvěma základním úkolům (a má podle toho různé etapy, často i v různých dobách):

1) Napravit ty napravitelné - to je hlavní cíl budoucího velkého soužení.

Z této etapy velkého soužení vyjde "velký zástup" těch poučených a vychovatelných.

2) Zahubit nenapravitelné, aby nadále neohrožovali Boží lid.

V těchto situacích dostanou vychovatelní návod, jak uniknout (jako při zničení Jeruzaléma), ale většina ostatních je určena zničení - jen pro malou skupinu "vyvolených" (pokud ovšem existují. Mat.24:22) jsou ty dny zkráceny, aby přežili, ale ti nejsou a nebudou zachráněni - slouží jen jako svědkové. (srovnej události v Jeruzalémě v roce 70.)

Protože po šesté trubce má být zničena třetina lidí - a to evidentně prostřednictvím těžkých zbraní, které zasahují hromadně - nikoli tedy selektivně; ti, kteří budou napadeni, patří do kategorie nevychovatelných. Půjde o velmi nebezpečné nepřátele Božího lidu, kteří budou sešikováni k útoku na něj.

Protože o zbývajících dvou třetinách není ve Zjevení žádná zpráva, půjde zjevně o ty "nesešikované" k útoku na Boží lid - tedy napravitelné a vychovatelné.

Nyní přicházejí v proroctví na řadu "pohanské národy" - ateistické národy a země:

Zj.10:8	Hlas, který jsem slyšel z nebe, opět ke mně promluvil: "Jdi, vezmi tu otevřenou knihu z ruky anděla, který stojí na moři i na zemi."
---------	--

19 Výklad proroctví nyní neuvádíme, protože by byl předčasný a jen by vyvolával lacinou senzaci.

[Zpět na seznam](#)

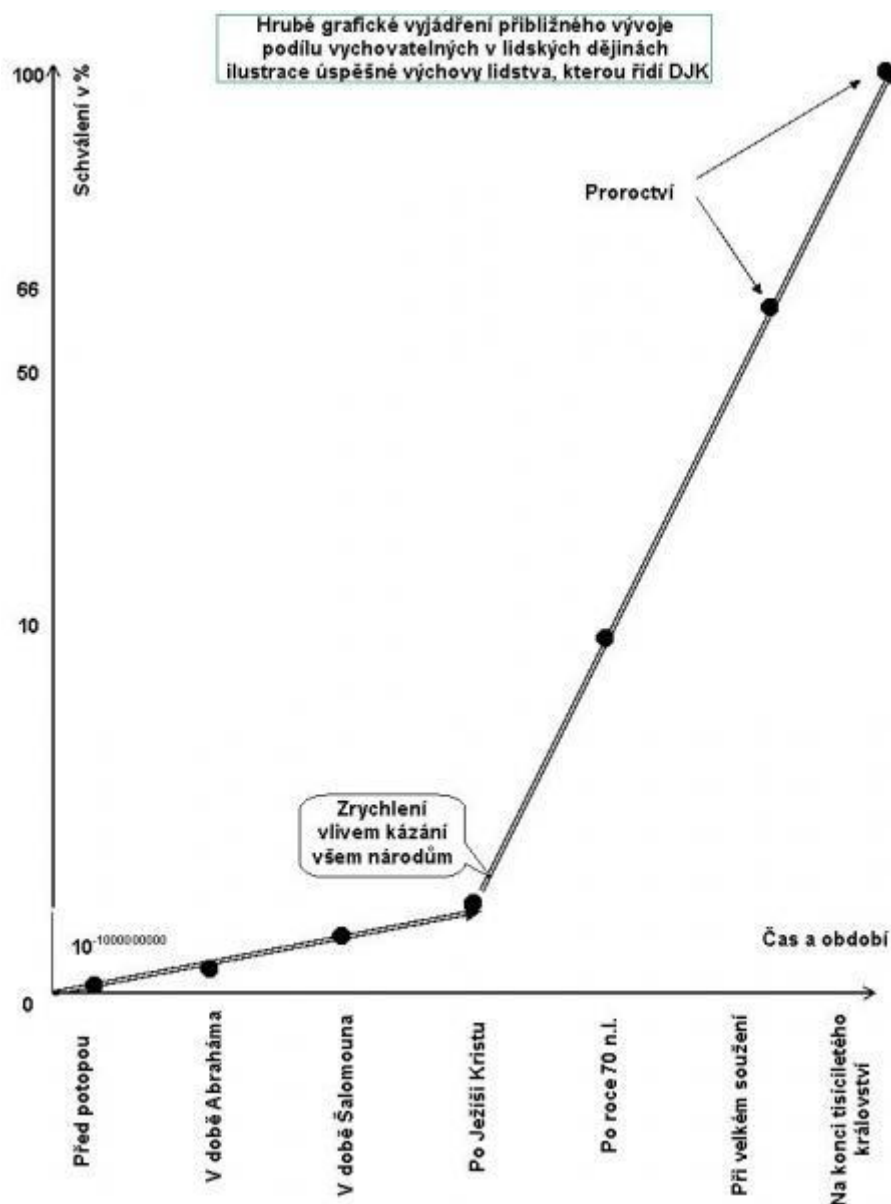
Zj.10:9	Přistoupil jsem tedy k tomu andělu a požádal ho, aby mi tu knihu dal. Řekl mi: "Vezmi ji a sněz; v žaludku ti zhořkne, ačkoli v tvých ústech bude sladká jako med."
Zj.10:10	Vzal jsem tu knihu z ruky anděla a snědl ji; v mých ústech byla sladká jako med, ale když jsem ji pozřel, zhořkla mi v žaludku.
Zj.10:11	Tehdy jsem slyšel: "Je třeba, abys znovu prorokoval proti mnoha národům, kmenům, jazykům i králům."

Tady dává DJK ještě příkaz k varování svévolných národů, kterých se týkají další předpovězené bědy, a to zjevně proto, že ještě existuje naděje na jejich nápravu a záchranu.

Zj.11:15	Zatroubil sedmý anděl. A ozvaly se mocné hlasy v nebi: "Vlády nad světem se ujal náš Pán a jeho Mesiáš; a bude kralovat na věky věků."
----------	--

Teprve potom se vlády nad světem ujme Boží království. Kdo by se proto ještě odvážil tvrdit, že většina současného lidstva je nevychovatelná ani takovými metodami?

Abychom si mohli udělat představu o tom, jak se dílo výchovy lidstva v průběhu dějin daří, je podíl vychovatelných vynesena v následujícím ilustrativním grafu:

Závěr

Ukázali jsme si, že Bůh působí na lidstvo úspěšně a že jeho záměr s lidmi se zcela jistě splní. Křesťan se ale může zeptat: „Co to znamená pro mne? Mám snad více důvěřovat i neznámým lidem kolem sebe?“ To jistě nikoli, protože by mohl být velmi brzy oklamán nebo dokonce okraden. Křesťan by se ale měl učit neodsuzovat lidstvo paušálně; naopak se učit rozlišovat mezi lidmi dobrými a zlými a být opatrný při styku s podezřelými. Je to samozřejmě pracnější a vyžaduje to pěstovat moudrost a opatrnost, ale to by křesťan jistě odmítat neměl.

Mnohem lépe se všechny věci řeší ve společenství dobrých lidí především křesťanů. Křesťan by měl pěstovat taková přátelská společenství. Osamocenosť vede vždy k depresím a oslabuje lidského ducha. Šalomoun říká o přátelství:

Př.12:26	Spravedlivý prozkoumává svému příteli cestu, kdežto svévolníky jejich cesta zavede.
Př.17:9	Kdo stojí o lásku, přikrývá přestoupení, ale kdo je přetřásá, rozlučuje důvěrné přátele.
Př.17:17	V každém čase miluje přítel, zrodil se bratrem pro doby soužení.

Př.18:24	Přátelstí se s kdekým je ke škodě; kdo však miluje, přilne víc než bratr.
Př.19:6	Urozenému pochlebují mnozí, se štedrým mužem se přátelí kdekdo.
Př.22:11	Kdo miluje čistotu srdce a má ušlechtilé rty, tomu bude přítelem i král.
Př.27:9	Olej a kadidlo jsou pro radost srdci, přítel je sladší než chtění vlastní duše.
Př.27:10	Svého přítele a přítele svého otce neopouštěj, ale v den svých běd nechod ani do domu vlastního bratra. Lepší je blízký soused než vzdálený bratr.

Únik do dlouhých samotářských modliteb je užitečný jen tehdy, když je člověk ve velké tísní, kdy mu jeho přátelé nemohou pomoci - na příklad při těžké nemoci nebo podobně.

Křesťan tedy nemá - pokud jde o lidstvo - důvod k pesimismu; ale naopak k optimismu, a tím by se měl nechat ve vztahu k lidem inspirovat.

Pamatujme stále na slova a odkazy Ježíše Krista

- o vztazích mezi námi:

Jan 13:34	Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem.
-----------	--

- a o vztazích k těm nedobrým

nevíme totiž, zda nejsou napravitelní a nesmíme Duchovnímu Ježíši Kristu překážet ve snaze je vychovat:

Mat.5:44	Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují,
Luk.6:27	Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře činite těm, kteří vás nenávidí.
Luk.6:35	Ale milujte své nepřátele; činite dobře, půjčujte a nic neočekávejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevďečným i zlým.

Komentář k tomu byl uveden již v odstavci s názvem "Skutečný smysl Památných Slavností".

- a k těm ostatním:

Luk.10:27	On mu řekl: "Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a miluj svého bližního jako sám sebe."
-----------	---

Křesťané! Milujte, a buďte bezelstní jako holubice, ale přitom obezřetní jako hadi!

Mat.10:16	Hle, já vás posílám jako ovce mezi vlky; buďte tedy obezřetní jako hadi a bezelstní jako holubice. [EP]
-----------	---

PAMATUJME! NASTÁVÁ VĚK MOUDROSTI, KTERÁ JE NYNÍ DOMINANTNÍ BOŽÍ VLASTNOSTÍ, KTEROU MÁME NAPODOBOVAT!

Řiďme se i slovy krále Šalomouna:

Př.13:20	Kdo chodívá s moudrými, stane se moudrým, kdežto tomu, kdo se přátelí s hlupáky, se povede zle.
Př.3:35	Čest případně moudrým do dědictví, hlupáci si však odnesou hanbu.

Ovšem pozor. Nesmíme si plést moudrost od Boha s "moudrostí" světskou

1.Kor.1:19	Je psáno: "Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhnou."
1.Kor.1:20	Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím?
1.Kor.3:19	Moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem, neboť je psáno: "Nachytá moudré na jejich vychytralost";

}